

Evrensel Erişilebilir Çocuk Parkı Tasarımı: Çanakkale Kepez Örneği

Füsun ERDURAN NEMUTLU^{1*} Fatma AKDENİZ¹ Rumeysa ÇAMAYAZ¹
1Department of Landscape Architecture, Çanakkale Onsekiz Mart University, TURKEY

*Sorumlu Yazar
E-posta: fusunerduran@gmail.com

Geliş Tarihi: 20 Aralık 2018
Kabul Tarihi: 26 Aralık 2018

Özet

Çocuk parkları kentsel alanların en önemli kamusal alanlarından biridir. Bu alanlar çocuklar için açık alanda aktivite yapabileceği ve sosyal bağlantılar kurabileceği ideal yerlerdir. Bu açıdan tüm kentlinin ortak kullanım alanıdır ve herkes için tasarlanmalıdır. Bu çalışmada oyunun ve çocuk parklarının önemi açıklanarak, dezavantajlı çocukların kullanımının sağlanması için olması gereken tasarım ilkeleri ortaya konulmuştur. Çalışmada, Çanakkale Kepez ilçesinde örnek bir çocuk oyun alanı tasarımı yapılması amaçlanmıştır. Bu amaçla Kepez Belediyesinin uygun bulunduğu bir proje alanı belirlenmiş ve tasarım aşamaları sunularak öneriler geliştirilmiştir. Çalışmada yöntem olarak birinci aşamada literatür araştırmaları ile kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. İkinci aşamada Kepez ilçesinde kamusal açıdan ihtiyacın en fazla olduğu, konut ve okul yakın çevresinde bir alan belirlenerek sörvey analizi yapılmıştır. Üçüncü aşamada Dezavantajlı çocuklar için yapılacak tasarımda çalışma alanı için gerekli olan tüm ilkeler irdelenmiştir. Sonuç olarak bu veriler dikkate alınarak tasarım projesinin plan görünüşü, perspektif görünüşleri çizilmiş ve tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çanakkale, Kepez, evrensel tasarım, çocuk parkı, peyzaj tasarımı

Universal Accessible Playground Design: Çanakkale, Kepez Case

Abstract

Children's parks are one of the most important public spaces of urban areas. These areas are ideal places for children to do outdoor activities and social connections. In this respect, it is the common area of use for all citizens and should be designed for everyone. In this study, there was explained the importance of play and children's parks and the design principles that should be used to ensure the use of disadvantaged children are presented. The aim of the study is to design a sample playground in Çanakkale Kepez district. For this purpose, a project area have determined that has been approved by Kepez Municipality and design stages have been presented and suggestions have been developed. In the first phase of the study, conceptual framework was formed by literature research. In the second stage, a field survey was conducted in Kepez district, where public need for highest, and an area is determined in the vicinity of the housing and school. In the third stage, all the principles which are necessary for the study area have discussed. As a result, the plan view and perspective views of the design project have been drawn and discussed.

Keywords: Çanakkale, Kepez, universal design, playground, landscape design

GİRİŞ

Oyun, çocuğun biyolojik ve sosyal gereksinimleri ile, kendiliğinden ortaya çıkan, doğal bir davranış biçimi olarak tanımlanır [1,2]. Bu nedenle çocukların gelişimi için beslenme, barınma gibi temel yaşamsal aktiviteleri kadar önemlidir.

Oyun, çocukların yaratıcılıklarını ve problem çözme becerilerini geliştirmekte, daha iyi sosyal ilişkiler kurmasını ve fiziksel anlamda da daha güçlü ve dayanıklı olmalarını sağlamaktadır [3]. Bireysel ya da grup halinde oynayan çocuklar, eğlenirken dünyayı deneyimleyebilir, fiziksel, duysal, zihinsel, iletişim becerilerini geliştirebilirler [4, 5, 6]. Aynı zamanda oyun, çocuğa doğayı tanıma, dikkat, hesaplama, kurallara uyma, muhakeme, kendini ifade etme gibi bilişsel becerileri ve kendine güven, özgürlüklerin farkında olma, kendi haklarını korurken başkalarının haklarına saygı duyma, birlikte çalışma ve yardımlaşma gibi psiko-sosyal becerileri kazandırır [7,8].

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen "Çocuk Hakları Bildirgesi" nin 31. maddesinde çocukların boş zaman geçirme, dinlenme, yaşlarına uygun olarak oyun oynama, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılma haklarının olduğu belirtilerek, anlaşmaya taraf olan devletlerin bu haklar konusunda uygun ve eşit fırsatları sağlaması gerektiği vurgulanmıştır [9]. Bu haklar tüm

çocuklar için geçerlidir. Hatta dezavantajlı çocuklar için çok daha önemlidir. Çünkü diğer yaşlıları ile sosyalleşebilmeleri ve yeteneklerini keşfedebilmeleri açısından grup oyunlarına katılabilmeleri için fırsatlar yaratılmasını kapsamaktadır. Çocuk oyun parkları bu bağlamda çok önemlidir ve bu doğrultuda tasarlanmalıdır. Onların sosyalleşebilmeleri geleceğe hazırlanabilmelerinde çok etkindir ve ailelerin bu yönde desteğe ihtiyacı olmaktadır. Günümüzde çocuklara en fazla oyun imkanı tanınan alanlar alışveriş merkezleri, kafeteryalar ve benzeri kapalı oyun alanlarıdır. Oysa açık yeşil alanlarda yapılan oyun faaliyetleri çocuğu hem çok daha mutlu etmektedir hem de sağlıklıdır.

Chicago kenti toplu konut alanlarında yer alan çocuk oyun alanları ile ilgili bir araştırmada, vejetasyonu fazla olan bir oyun alanında çocukların daha çok hareket edip oynadığı ve daha yaratıcı oldukları belirlenmiştir [2]. Bu dikkate alınarak çocuğun sağlıklı gelişimi açısından doğanın tüm elemanları oyun için değerlendirilmelidir. Özellikle açık alanda arkadaşları ile oynayan çocuk, mental ve fiziksel yönden sağlıklı gelişecektir.

Bu çalışmada günümüzde dış mekan çocuk oyun alanlarının hızla azaldığı sorunsalından yola çıkılmıştır. Aynı zamanda dezavantajlı gruba giren tüm bireylerin dış mekanlarda yaşadıkları erişim sorunları da göz önünde bulundurularak tasarımlar gerçekleştirilmiştir. Çalışma

alanı olarak Çanakkale, Kepez beldesinde yoğun konut yerleşimlerinin arasında kalan boş alan belirlenmiştir. Bu bölgenin seçilmesinin en önemli nedeni yeni gelişim bölgesinde, potansiyel açısından çocuk nüfusun fazlalığı ve konutların arasında erişimi iyi bir bölge olmasıdır.

Çalışmada evrensel tasarım anlayışı ile çocuk parkı tasarımı yapılması amaçlanmıştır. Çalışmada özellikle dezavantajlı çocukların erişimi göz önünde bulundurulmuş ve onların bu alanda bir engel ile karşılaşmadan diğer yaşlıları ile beraber oyun oynama şansına ulaşmaları hedeflenmiştir.

Çocuk Oyun Alanı Planlama ve Tasarım kriterleri

Çocukluğun gelişim devrelerine göre, eğlenme, dinlenme ve temel eğitim gereksinimleri değişmektedir [10, 11]. Bu nedenle planlamada yaş faktörüne dikkat edilir. Aynı zamanda farklı yaş grupları ile bir arada bulunabilecekleri hem serbest hem de kurallı oyunları beraber oynayabilecekleri büyüklüğe sahip, doğal malzemelerle donatılmış olmaları gerekir.

Yasa ve yönetmeliklere göre, kişi başına yaklaşık 2.114m² çocuk oyun alanının önerildiği görülmektedir [8]. Ayrıca yerleşim bölgelerine, konut ve okullara yakınlık, etki alanları, ulaşılabilirlik, iklim koşulları, trafik güvenliği ve çevredeki yeşil alanlarla ilişkilendirilebilmesi oldukça önem taşımaktadır [12, 13]. Zemininde kullanılan malzemenin ve donatıların da doğal malzemelerden yapılması, sağlık ve yaralanmaları önleme açısından önemlidir.

Oyun alanları planlanırken tüm yıl boyunca kullanılabilir nitelikte olması arzu edilir. Bu nedenle yaz güneşinin ve kış rüzgârlarının etkileri dikkate alınmalıdır [14, 15, 10]. Özellikle rüzgâr Çanakkale kentinde dış mekan kullanımını kısıtlayan en önemli faktördür. Çalışma alanı bu yönden analiz edilerek oyun alanının buna göre konumlanmıştır.

Bitkisel materyallerin çocuk oyun alanlarında kullanımı, çocukların sosyal ilişkilerini canlandırır, oyun becerilerini ve hayal gücünü geliştirmede zengin olanaklar sunmaktadır [16]. Çocuk oyun alanlarında yapılacak bitkilendirmede çevre ve iklim koşulları dikkate alınmalı ve mekan yaratma olgusu düşünülmelidir. Mümkün olduğu kadar geniş yapraklı ağaçlar kullanılmalı, iri meyvelere sahip, dal düşüren ağaçlar ve çocuk boyutunda bitkiler kullanılmamalı, dikenli ve zehirli türlere yer verilmemelidir. Ayrıca küçük çiçekli alanlar çocukların çiçekleri tanımasını sağlar ve zevkli ortam yaratır [17, 18]. Oyun elemanlarının seçiminde, çocuklar için eğlenceli olmasının yanı sıra öğrenmeyi de sağlayacak tercihlerin yapılmasına dikkat edilmelidir. Yapılandırılmış oyunlar, yeni oyun yaratmak, su ve kum gibi doğal elementlerle oynamak ve sessiz oyunlar için bölünmüş oyun alanlarını da içeren çeşitli aktivite alanları tasarlanmalıdır [10]. Doğal materyaller, tepeler ve çukurlarla tasarlanmış oyun alanı, çocukların farklı etkinlikte bulunmalarına ve oyunlar oynamalarına daha çok imkân tanır, yaratıcılıklarını geliştirir [19, 13].

MATERYAL

Çalışma alanı olan Kepez Beldesi, Çanakkale İli'ne bağlı olup, 40° 5' 59.0064" Kuzey ve 26° 23' 48.0012" Doğu gps koordinatlarındadır [20]. Kepez'in merkez ilçeye mesafesi 5 km, rakımı 18 m. dir. Belde İzmir yolunda, denizden 300 m içeride küçük bir tepelik alan üzerine kurulmuştur [21] ((Şekil 1). Beldede belirlenen çalışma alanı yeni yapılan konutların, anaokulu ve okulların çok yakınında, çocuk oyun alanı ihtiyacının en yoğun olduğu bir bölgede yer almaktadır (Şekil 2). Üniversite merkez yerleşkesine yakın olması

nedeni ile Çanakkale kentine alternatif bir büyüme gösteren beldede, son yıllarda büyük yapısal artış görülmektedir. Bunun en önemli nedeni hızlı nüfus artışıdır. TÜİK 2018 verilerine göre, belde nüfusu 2007' de: 10.655, 2010'da: 10.771 kişi iken; 2015'de 21.100, 2016'da 23.451, 2017' de 25.544 kişiye ulaşmıştır [22]. Çalışma alanının sahile uzaklığı 730m. olup büyüklüğü ise 1695 m² dir.

Şekil 1. Kepez ilçesinin Çanakkale'deki konumu.

Şekil 2. Çalışma alanı (2018).

YÖNTEM

Çalışma yönteminde literatür taraması, alan araştırması, sömürme analizi yapılarak ardından tasarım süreçleri izlenmiştir. Birinci aşamada, evrensel tasarım ilkelerine göre çocuk oyun alanı ve ekipmanları irdelenmiş ve kavramsal çerçeve oluşturulmuştur. İkinci aşamada alanın çevre ile bağlantısı irdelenerek sömürme analizi yapılmıştır. Bu doğrultuda mahalle parkı ölçeğinde doğa ile bütünleşik çocuk oyun alanı tasarım önerisi geliştirilmiştir. Son olarak Auto CAD-2016, Scatch up 2018, Luminion 6.0 programları kullanılarak plan ve perspektif görünüşleri hazırlanmıştır.

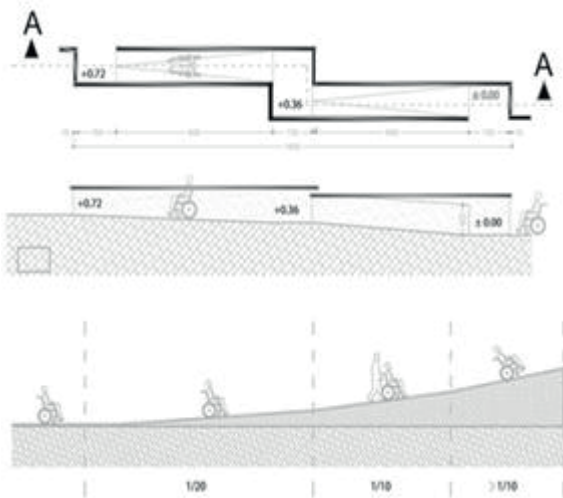
BULGULAR VE TARTIŞMA

Engelsiz Oyun Alanı Tasarım Yaklaşımı

Çocuklar önyargıları olmaksızın dünyaya geldiğinden birbirlerini oldukları gibi algılar ve kabul ederler. Kendi dezavantajının da farkında olmadan çevresi ile iletişim kurmaya ve oynamaya çalışırlar [23]. Bu nedenle tüm çocuklar bir arada büyütülmeli ve her şeyi birlikte paylaşmalıdır. Onlara sunacağımız tüm kullanımlar ve

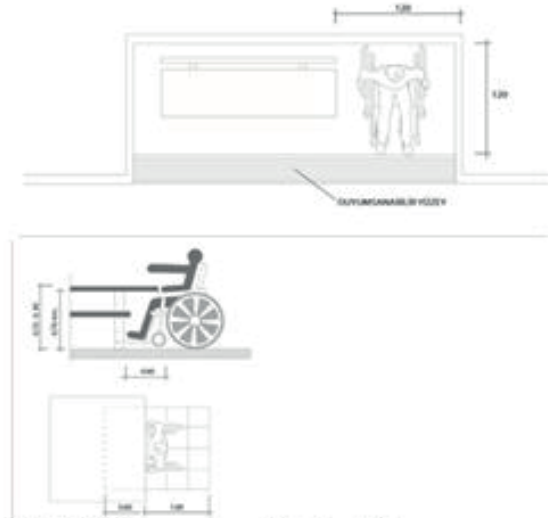
tasarımlar kullanım açısından dezavantajlı çocuklara göre olmalıdır. O zaman tüm çocuklar bir arada sorunsuzca oynayabileceklerdir. Kullanımlar ve alanlar erişilebilir olursa ve güvenli kullanım sağlanırsa sorun yaşanmayacaktır. Çalışma bu hipotez doğrultusunda tasarlanmıştır. Park alanlarına erişen yol ve girişler kadar iç yollar da farklı etkinlikleri birbirine bağlama, aktivasyonu yönlendirme ve ulaşım için çok önemlidir.

Engelli kullanıcıların yolları ve girişleri rahatlıkla kullanabilmesi için bu yolların standartlara uygun olması zorunludur [24]. Rampaların boyutları kullanım yoğunluğuna, aşılması gereken yükseklik farkına ve seçilen rampa tipine göre değişmektedir. Birleşmiş Milletler (BM) (2004) minimum rampa genişliğini düz rampalarda 90 cm, 90° dönüşlü rampalarda 1,4 m, 180° dönüşlü rampalarda 90 cm olarak belirtmiştir [25]. Türk Standartlar Enstitüsü'ne göre rampalar, tekerlekli iki sandalyenin iki yönlü geçişini sağlayacak şekilde minimum net 1,8 m genişliğinde olmalıdır. 10 m.den uzun rampalarda veya bir rampadan ikinci bir rampaya geçiş varsa en az 2,5 m. lik düz dinlenme alanları yapılmalıdır. Eğimler, tekerlekli sandalye kullanıcıları ve bastonlu kişilerin rahat ve güvenli geçişini sağlamalıdır. Döşeme seviyesinden 2 cm. den daha fazla bir kot farkı varsa rampa düşünülmemelidir. Uzunlukları 10 m. ye kadar olan rampaların en fazla eğimi %8 olmalıdır. 10 m. den daha uzun rampalarda en fazla eğim %6 olmalıdır [26] (Şekil 3). Görme engelliler için rampaların başında ve sonunda 1,5 m uzunluğunda düz ve farklı dokuda bir alan bulunmalıdır. Rampaların yüzeyleri sert, stabil, kaymaz ve çok az pürüzlü duyumsanabilir malzeme ile kaplanmalıdır. Yüzeydeki pürüzlülük yüksekliklerinde 2 cm. den büyük farklılık olmamalıdır. Açık alanlardaki zemin kaplamaları kolaylıkla ve az sarsıntı ile geçilebilir nitelikte olmalıdır (Şekil 1). Merdivenlerde duyumsanabilir yüzey, ilk basamaktan hemen önce başlamalı, merdiven bitiminde ise merdiven genişliği kadar boşluktan sonra yer almalıdır. Merdivenlerin başlangıcında ve sonunda görme engelliler için 1,2 m uzunluğunda düz ve farklı dokuda sahanlık olmalıdır. Bu duyumsanabilir yüzey en az 60 cm genişliğinde, renk ve doku bakımından farklı ve algılanabilir olmalıdır [27, 28].

Şekil 3. Rampa özellikleri [27].

Basamak ucunda 2,5 cm eninde koruyucu kaymaz bir şerit bulunmalı, koruyucu malzeme, takılıp düşmeyi önleyecek, çıkıntı yapmayacak, basamak yüzeyi ile düz olacak şekilde monte edilmelidir. Merdivenlerde genişlik küpeşteden küpeşteye en az 1,8 m olmalıdır. Merdiven yanlarında su tahliye olukları yapılmalıdır. Park içindeki yan yollarda ise: Yan yolların aydınlatmasında aydınlatma profili en az 90 cm genişliğinde, 2,3 m yüksekliğinde olmalı, Yan yolların boyuna eğimi en fazla %4, enine eğimi %2 olmalı, görüş mesafesi içerisinde sahanlık konulmalıdır. Oturma bankları 100-200 m gibi düzenli aralıklarla yerleştirilmelidir. Bankın zeminden yüksekliği 45 cm, sırt yaslama yerinin yüksekliği 70 cm olmalıdır. Dinlenme alanlarındaki masaların yüksekliği 75 cm ile 90 cm arasında olmalı, bütün yönlerden tekerlekli sandalyenin yaklaşabilmesi için masanın altındaki minimum derinlik 60 cm olmalıdır (Şekil 4) [27].

Şekil 4. Oturma alanı detayları [27].

Çocuk oyun aletleri kullanımında çocukların bir arada karışık kullanımı sağlanmalı ve güvenlik ön planda tutulmalıdır. Oyun alanı diğer mekanlarla yüzey olarak ayrılarak yumuşak zemin malzemesi kullanılmalı ve farklı mekan oluşturulmalıdır. Ancak ebeveynin çocuğu sürekli takip edebilmesi için görüş engellenmeyecek şekilde oturma alanları ve kullanımlar da yer almalıdır. Çocuklar çok hareketli olduklarından hareketi kısıtlayıcı fazla eleman bulunmamalı ve aletler birbirinden uzat tutulmalıdır. Bitkisel tasarımlar, özellikle renkli çiçekler elemanlar çocukların çok ilgisini çekmektedir. Algılanmaları kolaydır ve neşe kaynağı olurlar. Görme oranı düşük çocuklar için de etkilidirler.

Kuru yapraklar, çim ve otlar, bambu ve titrek kavak bitkilerinin rüzgardaki hareketi ile ses etkisi yaratılabilir. Dokunma duyuları açısından etli yapraklı, dokulu yaprak, gövde özelliklerine sahip bitkisel elemanlar ile, kum, çakıl, ahşap gibi malzemelere yer verilmelidir. Koklama duyusu için, çeşitli tek yıllık ya da çok yıllık çiçek ya da aromatik yapraklılar kullanılabilir [2].

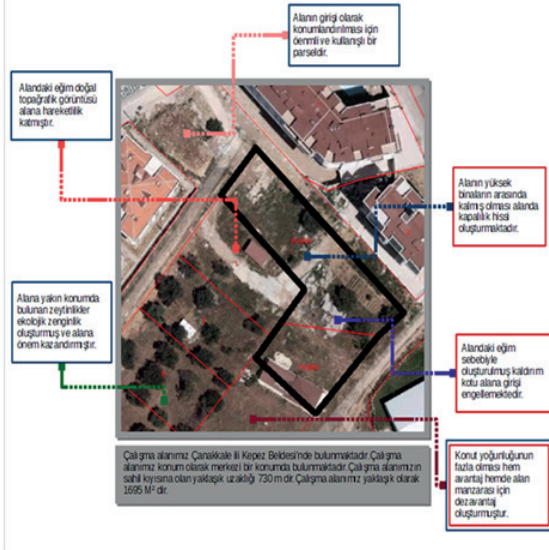
Çalışma alanında yapılacak tasarımda bu ilkeler dikkate alınmıştır. Alanın beldedeki konumu irdelenerek çevre bağlantıları (Şekil 5), sonra tüm çevresel ve iç faktörler, alana konutlardan ulaşım ve iç dolaşım, ekolojik ve diğer kaynaklar yerinde incelenerek sörvey analizi yapılmıştır (Şekil 6).

Yapılan sörvey çalışması verilerine göre, alanda zevkli hareketlilik sağlayabilecek bir eğim vardır. alanın güney-doğu bölümünden konutlara en yakın kısımdan giriş

verilmiştir. Bu bölüm, belde merkezi ile en kısa bağlantı noktasıdır ve spor alanları, okul ve konutlara en yakın noktadır. Aynı zamanda otopark çözümü için de uygun alan bulunmaktadır. Bu bölümde eğim daha fazla olup, standartlar doğrultusunda alan ölçülerine göre merdiven ve rampa çözümleri getirilmiştir. Bu bölümde mevcut yüksek kaldırım geçişi engellediğinden yıkılması öngörülmektedir. Bölgede konut yoğunluğunun olması park yapımını gerekli kılmakla birlikte, doğal görünümünden uzak manzara oluşturmaktadır. Alan yüksek binalar arasında küçük ölçekli bir park olduğundan bu sorun yeşil doku ile giderilmeye çalışılmıştır. Yakındaki zeytinlik de bu yönde desteklemektedir. Çalışma alanının alt bölgesinde (kuzey-batı) gelişime açık, belediye mülkiyetinde bir bölüm vardır ve ikinci giriş-çıkış olarak kullanılabilir. Bu bölümde de araç park olanağı parsel dışında yapılabilir.

Şekil 5. Çalışma alanının çevre ile bağlantıları ve sorvey analizi (2018).

Şekil 6. Park alanı sorvey 2 analizi (2018)

SONUÇ

Çalışma alanına yönelik öneri çocuk parkı tasarımı, erişilebilir tasarım standartları doğrultusunda yapılmıştır. Alanda yapılan analizler ile kısıtlayıcı unsurlar ve avantajlar belirlenerek tasarım önerisi geliştirilmiştir. Alana ana giriş bölümünün eğimli olması nedeni ile standartlar doğrultusunda rampalı çözüm getirilmiştir. Merdiven ve rampa evrensel tasarım ilkelerine uygun olarak tasarlanmıştır. Rampa eğimi %6, uzunluğu 8 metre, genişliği 1.5 m. dir (Şekil 7). Giriş alanın geniş bölümüdür ve iyi yöne doğru farklı oyun

alanları tasarlanmıştır. Çalışma alanında merkez aksı güney-doğudan, kuzey-batıya doğru düşünülmüş, merkezde arsa şekline göre yan bağlantıların olması için düğüm noktasında bir meydan oluşturulmuştur. Meydanın devamındaki yolda rüzgar faktörü de düşünülerek yarı kapalı, pergolalı yol geçişi ile park boydan boya gezilerek çıkışa gelinmektedir. Bu yarı kapalı pergolalı yol ile alanda mikro iklim oluşturulmuş ve yapıların sert görüntüsü de kapatılmıştır (Şekil 8). Bu noktadan çevreye yol hatları yapılarak onu kesen yan yollar ile alan sirküle edilmiştir. Bu hat boyunca iz yolu yapılarak görme engeli bireylerin erişimi kolaylaştırılmıştır. Girişten itibaren. Bu ana hat farklı yönlere doğru kılcal yollarla kullanımlara ulaşmaktadır.

Alanın en düşük kotlu olan bölümünde yukardan gelen suların toplanarak geri dönüştürülebileceği yağmur bahçesi önerisi getirilmiştir. Burada hem görsellik, hem de doğal türler kullanılarak su tasarrufu amaçlanmıştır (Şekil 8). Bu pergolada sarımsık yasemin, hanımeli ve erguvan ağaçları alana çekicilik kazandırırken görme oranı düşük bireylere ve koku etkisi yaratılmıştır.

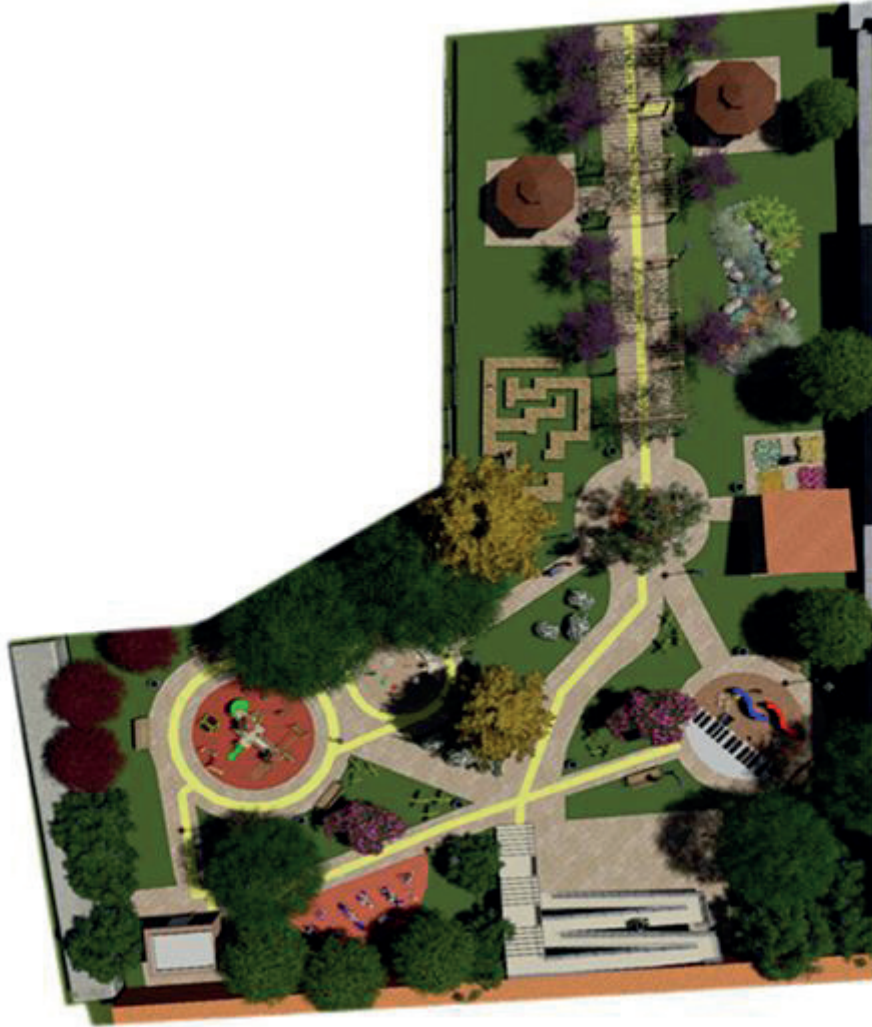
Şekil 7. Park alanına giriş.

Şekil 8. Pergolalı yol ve solunda yağmur bahçesi.

Bitkisel tasarımda her mevsim alanda etkili kompozisyonlar yapılmaya çalışılmıştır. Doğal bitki örtüsünden yararlanılması temel alınmış ve uyumlu türlere yer verilmiştir (Şekil 9). Kullanılan bitkiler: *Buddleja davidii* Franch., *Cercis siliquastrum* L., *Gaura lindheimeri* Engelm. *Hibiscus syriacus* L., *Prunus ceracifera* 'Pissardii Nigra', *Quercus ithaburensis* subsp. *macrolepis*, *Robinia*

pseudoacacia L. 'Umbraculifera', *Spiraea japonica* L.f., *Tilia argentea* DC. Yağmur bahçesi alanı için: *Ajuga reptans* L. *Carex* spp., *Cortaderia* spp., *Hemerocallis* spp., *Iris versicolor* L., *Vinca minor* L., *Vitex agnus-castus*. Çocukların ilgisini çekmesi için mevsimlik çiçekler ve soğanlı bitkilere de yer verilmiştir.

Şekil 9. Çocuk oyun alanı tasarımının plan görünüşü

Oyun alanında seçilen kombine oyun aletinin basit, doğal malzemeli ve bir arada kullanıma olanak veren bir model olması öngörülmüştür (Şekil 10). Ayrıca çocukların daha çok gruplar halinde organize oyunlar oynamaya yönlendirilmesi, yere çizilen, aktif katılımı sağlayan, labut, hafif tahta malzemelerin dizildiği aletlere yer verilmiştir. Oyun alanında çocukların zihinsel ve bedensel gelişimini olumlu yönde etkileyecek, beş duyu organına hitap eden aletler kullanılmasına dikkat edilmiştir. Alan, motor becerilerini geliştirecek şekilde ve tüm çocuklarla bir arada, doğal bir ortamda olarak tasarlanmıştır (Şekil 11).

Şekil 10. Oyun aletleri için örnek [29].

Çocuklara doğa bilinci kazandırmak amacı ile bitki yastıkları hazırlanarak, çocuklar için hobi bahçesi yapılmıştır. Böylece etkileşimli bir aktivite düşünülmüştür ve eğlenceli bir şekilde çocukların sosyalleşmesi hedeflenmiştir (Şekli 12). Sonuç olarak her çocuğun eşit olanaklardan yararlanarak oyun oynaması, eğitim alması

sosyalleşme becerilerini geliştirebilmesi dikkate alınarak tasarım önerileri geliştirilmiştir.

Şekil 11. Çocuk oyun alanı ve çevresi

Şekil 12. Çocuk hobi bahçesi

KAYNAKLAR

- [1] Backwith, J., 1979. Schoolyard Big Toys: Playground Planning and Fun Raising Guide. Tacoma, Washington; Nortwest Design Products, Inc.
- [2] Uslu, A., Shakouri, N., 2012. Engelli Çocuklara Dost Oyun Alanı ve Dış Mekan Tasarımı. Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 28. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/236138>. (Erişim: 8. 11. 2018).
- [3] Yılmaz, S., Bulut, Z., 2002. Kentsel Mekanlarda Çocuk Oyun Alanları Planlama ve Tasarım İlkeleri. Atatürk Üniv. Ziraat Fak. Dergisi. 33/3(Journal of the Faculty of Agriculture):345-351 <http://dergipark.gov.tr/download/issue-file/14812>. (Erişim: 11. 9.2018).
- [4] Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N., Kök, M., 2007. Çocuğun Gelişim Sürecinde Eğitsel Bir Etkinlik Olarak Oyun/Play. Dergipark, KKEFD/JOKKEF S:16: 324-342. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/31587>. (Erişim: 15. 5. 2018).
- [5] Türkan, E. E., 2010. Balıkesir Kenti Çocuk Oyun Alanlarının İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- [6] Uluğ, H. 2008. Kuzey Adana'daki Çocuk Oyun Alanlarının Bitki Seçimi Yönünden İrdelenmesi. Yüksek Lisans tezi.<http://fbe.cu.edu.tr/tr/makaleler/200818-2-5.pdf> (2). Erişim: 10. 5. 2018)
- [7] Bağcı, Ö. G. E., 2011. İlköğretim 1., 2. ve 3. Sınıf Türkçe Dersi Öğretmen Kılavuz Kitaplarında Yer Verilen Eğitsel Oyun Etkinliklerinin İncelenmesi ve Alternatif

Etkinlik Önerileri. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(2).

- [8] Arslan Muhacir, E.S., Yavuz Özalp, A., 2016. Planlama ve Tasarım Süreçleri Bağlamında Çocuk Oyun Alanlarına İlişkin Temel Kalite Kriterlerinin Belirlenmesi. Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi. 17/2: 220-230.
- [9] Unicef, 1989. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. http://www.unicef.org/turkey/crc/_cr23b.html. (Erişim: 03. 06. 2018).
- [10] Ünal, M., 2009. Çocuk Gelişiminde Oyun Alanlarının Yeri ve Önemi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 10(2): 95-109.
- [11] Ayan, S., Ulaş, M., 2015. The Examination of Playground Equipments Which are Used in Turkey According to the Models in Developed Countries. Route Educational and Social Science Journal 2(3):130-145.
- [12] Yılmaz, Ş., 2010. Çocuk Oyun Alanlarının İlköğretim Çağındaki Kullanıcılarca Değerlendirilmesi ve Tasarım İlkelerinin Belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.
- [13] Duman, G., Koçak, N., 2013. Çocuk Oyun Alanlarının Bıçimsel Özellikleri Açısından Değerlendirilmesi (Konya ili örneği). Türk Eğitim Bilimleri Dergisi 11(1): 64-81.
- [14] Çetin, G., 2003. Üsküdar İlçesi'ndeki Çocuk Oyun Alanlarının Yeterlilik ve Kalite Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi.
- [15] Algudah, Y.M.M., 2003. Çocuğun Gelişiminde Oyun Alanlarının Rolü. Yüksek Lisans Semineri, Ankara Üniversitesi.
- [16] Jansson, M., 2010. Attractive Playgrounds: Some Factors Affecting User Interest and Visiting Patterns, Landscape Research, 35(1): 63-81.
- [17] Özgüç, İ.M., 1998. Çocuk Bahçelerinde Tasarım İlkeleri. Peyzaj Mimarlığı Dergisi, 5:15-16.
- [18] Şıman, E., Özyavuz, M., 2010. Çocuk Oyun Alanlarının Dağılımı ve Kullanım Yeterliliği: Tekirdağ Örneği. Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi 7(1): 13-22.
- [19] Deretarla Gül, E., 2012. Ailelerin Çocuk Bahçelerine ve Çocuk Bahçelerindeki Materyallere Bakış Açılarının Değerlendirilmesi. ÇÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3: 261-274.
- [20] URL 1. <https://www.haritatr.com/kepez-haritasi-e3a4>, (Erişim: 5.10.2018)
- [21] URL 2. <https://www.kepez.bel.tr/kurumsal/belediye-tarihcesi/>, Erişim: 5.11.2018)
- [22] URL 3. (Erişim: 20.11.2018) <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist>,
- [23] Hestenes, L.L., Carroll, D.E., 2000. The Play Interactions of Young Children With and Without Disabilities: Individual and Environmental Influences. Early Childhood Research Quarterly. Elsevier Science Inc, 15/2, 229-246.
- [24] Çelik, A., Ender, E., Seyidoğlu Akdeniz, N., 2015. Engelsiz Parklarda Peyzaj Tasarımı. Türkiye Tarım Bilimleri Araştırma Dergisi, 8 (2): 05-11, www.nobel.gen.tr. (Erişim: 3. 5. 2018).
- [25] BM, 2004. Accessibility for the Disabled A Design Manual for a Barrier Free Environment, United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Division for Social Policy and Development, <https://static.un.org/esa/socdev/enable/designm/index.html>. (Erişim 5.7.2018)
- [26] TSE, 2012. TS (12576)., Şehir İçi Yollar Engelli ve Yaşlılar için Sokak, Cadde, Meydan ve Yollarda Yapısal Önlemler ve İşaretleme Tasarım Kuralları. <https://>

intweb.tse.org.tr/standard/standard/Standard.aspx? (Erişim: 2.5.2018).

[27] Anonim 1. Engelliler İin Evrensel Standartlar. WDU, Ustad, Universal Standards for Persons with Disabilities. Dnya Engelliler Vakfı. İstanbul. https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/9260/mod_resource/content/0/engelliler-icin-evrensel-standartlar-kilavuzu.pdf. (Erişim: 1911. 2018)

[28] Anonim, 1998. DIN 18024-01. StraĐen, Pltze, Wege, ffentliche Verkehrs- und Grnanlagen sowie Spielpltze, <https://nullbarriere.de/din18024-1.htm>

[29] URL 4. <http://www.cemer.com.tr/> (Erişim: 10.4.2018)